

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
CABINETUL MINISTRULUI
Str. G-ral Berthelot 28-30, Bucuresti
Tel. 3133315, Fax 3124719

ORDIN
Nr. 3449/15.03.1999

cu privire la regimul disciplinelor optionale in perspectiva
aplicarii noilor planuri cadru de invatamint
incepind cu anul scolar 1999-2000

In completarea Ordinului Ministrului Educatiei Nationale nr. 3207/03.02.1999 si a Ordinului Ministrului Educatiei nationale nr. 250/12.02.1999,

In conditiile aplicarii noilor planuri cadru pentru invatamintul primar, gimnazial si liceal, incepind cu anul scolar 1999-2000,

Avind in vedere nevoia de clarificare a regimului disciplinelor/temelor/cursurilor optionale, prevazute in cadrul fiecarei arii curriculare,

In temeiul Legii invatamintului nr. 84/1995, art. 127 si 128,

In temeiul Hotaririi de Guvern nr. 690/1997, privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei Nationale, completata prin Hotarirea Guvernului Romaniei nr. 57/1998,

MINISTRUL EDUCATIEI NATIONALE

dispune :

Articolul 1 - Se aproba Metodologia privind regimul disciplinelor optionale, prezentat in Anexa I, care face parte integranta din prezentul ordin.

Articolul 2 - Se aproba lista cuprinzind discipline optionale pentru liceu, ce pot fi incluse in Curriculum la decizia scolii. Lista este cuprinse in Anexa II, ce face parte integranta din prezentul Ordin.

Articolul 3 - Secretariatul de stat pentru invatamintul preuniversitar, Secretariatul de stat pentru minoritati, Directia Generala a invatamintului preuniversitar, directiile de specialitate din Ministerul Educatiei nationale, Consiliul National pentru Curriculum, Inspectoratele scolare judetene (al municipiului Bucuresti), conducerile scolilor si liceelor vor duce la indeplinire prezentul ordin.

MINISTRU,
Andrei Marga

**SECRETAR DE STAT,
DE STAT,**

Koto

SECRETAR

Jozsef

**SECRETAR GENERAL,
Horia Gavrilă**

**DIRECTOR GENERAL,
DIRECTOR GENERAL,
Liliana Preoteasa
Chilarescu**

Doina

**DIRECTOR,
DIRECTOR,
Alexandru Tion
Mirescu**

**DIRECTOR,
Adrian Costanche**

Cristina

**DIRECTOR,
Contencios,
Lucia Gliga**

**Presedinte al Consiliului
National pentru Curriculum
Matei Cerchez**

ANEXA 1

Metodologia privind regimul disciplinelor optionale

Articolul 1 - Planurile cadru pentru liceu contin ore apartinand trunchiului comun si ore apartinand curriculum-ului la decizia scolii. Orele din trunchiul comun de la fiecare disciplina sunt obligatorii.

Articolul 2 - Existenta unui Curriculum la decizia scolii (Cds) permite atat individualizarea scolilor si crearea unei "personalitati" a acestora (prin Proiectul scolii si prin Oferta scolii), cit si asigurarea parcursurilor individuale ale elevilor, potrivit

intereselor si aptitudinilor lor (prin posibilitatea elevilor de alege).

Articolul 3 - Orele din Curriculum la decizia scolii sunt repartizate prin planurile - cadru intregii arii curriculare, urmind ca elevii si parintii sa aleaga, tinind cont de oferta scolii, disciplina/disciplinele carora sa li se atribuiе aceste ore.

Disciplinele optionale pot fi realizate pe parcursul **unui an scolar**, pe parcursul **unui ciclu curricular** sau pe parcursul **unei trepte de scolaritate**. Fiecare oferta de disciplina/tema/curs optional va fi insotita de precizarea privind durata, astfel incit elevii sa stie cit timp este afectat acestora.

Oferta scolii va fi facuta publica pina la sfirsitul lunii martie pentru anul scolar urmator.

Articolul 4 - In fiecare an scolar, elevii vor prezenta la secretariatul liceului, pina in luna aprilie, fisa de optiuni pentru anul scolar urmator; odata exprimata optiunea pentru o anumita disciplina, ea devine obligatorie pe durata pentru care ea a fost proiectata.

Elevii admisi in clasa a IX-a vor prezenta optiunile lor in prima saptamina dupa afisarea rezultatelor finale ale admiterii. Scoala va face o clasificare a optiunilor acestora, va reevalua resursele de care dispune si va constitui nominal clasele si grupele de elevi, precum si orarul lor saptaminal.

Articolul 5 - Prin alegerea disciplinelor din **Curriculum la decizia scolii**, in cadrul unei specializari se pot crea clase/grupe cu subspecializari, ca de exemplu:

- o clasa de filologie poate avea subspecializarea **Limbi moderne**, prin atribuirea unui numar mai mare de ore din Cds pentru una sau ambele limbi moderne;
- o clasa de filologie poate avea subspecializarea **Limbi clasice**, prin alocarea orelor din Cds pentru limba latina si/sau limba greaca.
- o clasa de Stiinte ale naturii poate avea subspecializarea **matematica-fizica** prin alocarea orelor din Cds pentru matematica si fizica;
- o clasa de Stiinte ale naturii poate avea subspecializarea **Chimie-biologie**, prin optiunea pentru mai multe ore de chimie si biologie, alese din Cds;
-

Articolul 6 - Clasele bilingve sau intensive pot fi organizate, potrivit Ordinului ministrului 5166/05.12.1998, pentru orice filiera si profil.

Orele suplimentare necesare, conform ordinului mentionat, pentru studiul aprofundat al limbii moderne se alocă din orele din Cds de la aria curriculara Limba si comunicare sau/si extracurricular (in afara numarului de ore maxim admis de planul-cadru).

Orele alocate studiului istoriei/geografiei/istorie culturii si civilizatiei tarii a carei limba se studiaza intensiv sau bilingv se alocă din **Curriculum la decizia scolii** corespunzator ariei curriculare OM si societate.

De exemplu, pentru o clasa a IX-a de Stiinte ale naturii bilingv engleza, se pot alocă 3 ore de limba engleza extracurricular si 1-2 ore pentru geografia Marii Britanii din **Curriculum la decizia scolii** corespunzator ariei curriculare Om si societate.

Articolul 7 - In situatia in care elevul opteaza pentru un numar mai mic de ore decit numarul maxim permis prin planurile-cadru, aceasta se face prin renuntarea la 1-2 ore pentru clasele IX-XI, sau 1-3 ore pentru clasa a XII-a, din **Curriculum-ul la decizia scolii** al unor arii curriculare.

Orele din **Curriculum la deizia soclii** afectate ariei curriculare de specialitate si ariei curriculare Consiliere si orientare sunt obligatorii pentru fiecare elev.

De exemplu, un elev de clasa a IX-a specializarea **matematica-informatica** trebuie sa aleaga cele 2 ore din **Curriculum la decizia scolii** corespunzator ariei Matematica si stiinte, 1 ora din **Curriculum la decizia scolii** afectat ariei curriculare Tehnologii si 1 ora din **Curriculum la decizia scolii** afectat aria Curriculara Consiliere si orientare.

Articolul 8 - Disciplinele optionale sunt indicate cu titlu orientativ de Ministerul Educatiei Nationale, pentru fiecare arie curriculara (vezi Anexa II); de asemenea, scolile pot propune elevilor discipline/teme optionale. In schema orara vor putea figura atat optionale din oferta MEN, cit si optionale din oferta locala, fara depasirea numarului maxim de ore acordat prin planurile-cadru de invatamint.

Propunerile pentru disciplinele din Cds vor fi discutate in colectivele de catedra, care vor stabili natura optionalului, perioada pentru care este prevazut precum si, daca este cazul, programa disciplinei respective.

Propunerile colectivelor de catedra privind disciplinele optionale se vor discuta in Consiliile profesionale, care vor stabili prin vot disciplinele optionale ce vor figura in Oferta scolii, precum si durata lor.

Programele orientative pentru disciplinele optionale pot fi propuse de Ministerul Educatiei Nationale si/sau de colectivele de catedra din scoli. Programele pentru disciplinele din Cds alcatuite in scoala vor fi avizate de Consiliul de administratie al scolii si aprobate de Inspectoratul scolar judetean.

Aprobarea programelor scolare pentru disciplinele din Cds se face pentru fiecare an scolar pina la data de 30 iunie a anului scolar precedent. Dupa aprobarea lor, programele devin document oficial si sunt obligatorii, respectarea si realizarea lor integrala fiind subiect al inspectiei scolare.

Articolul 9 - In situatia de transfer a elevilor in unitati de invatamint sau in clase care functioneaza pe baza unor scheme orare diferite de cea a clasei in care elevii respectivi au fost inscrisi initial, Consiliile profesionale si Consiliul de administratie vor asigura orientarea elevilor spre studiul unor discipline optionale, prevazute in oferta scolii, in raport cu interesele elevilor.

Articolul 10 - Disciplinele/temele optionale pot fi realizate pe clase sau pe grupe de 10-15 elevi, in functie de posibilitatile scolilor. De exemplu.

1. Se pot forma grupe, selectind elevi cu aceeasi optiune, din mai multe clase;
2. O aceeași clasă poate forma două grupe cu optionale diferite, la care predau profesori diferiti.

In functie de posibilitatile scolii, se recomanda ca pentru clasele de acelasi tip sa existe un bloc orar fix, interval de timp rezervat disciplinelor optionale din aceeasi arie curriculara, astfel incit elevii de la clase diferite sa poata constitui grupe, in functie de optiunile exprimate (de exemplu, disciplinele/temele optionale pentru aria curriculara Matematica si stiinte, pentru toate clasele a IX-a specializarea Stiinte ale naturii, se organizeaza joi, intre orele 10-12).

Articolul 11 - Pentru liceu, disciplinele/temele optionale cuprinse generic sub titulatura de curriculum la decizia scolii se pot alege din urmatoarele categorii:

1. optionalul derivat dintr-o disciplina studziata, reprezentind aprofundari ale continuturilor din programa scolară;
2. optionalul, ca teme sau capitole ale unei discipline, care nu sunt incluse ca atare in programa de trunchi comun (curriculum extins);
3. optionalul, ca disciplina care apare in trunchiul comun la alte specializari (de exemplu Sociologie la specialitatea Matematica - Informatica);
4. optionalul, ca alta disciplina decit cele mentionate in cadrul ariei (de pilda Astronomie sau Geologie, in cadrul ariei Matematica si Stiinte ale naturii etc.).
5. optionalul, a tema integratoare pentru o anumita arie curriculara (de exemplu, Terminologie stiintifica sau Strategii de comunicare in spatiul public etc.).
6. optionalul, ca tema integratoare pentru mai multe arii curriculare (de exemplu, Romantismul in literatura si arte; Romantismul din perspectiva istoriei; Romantismul ca stil de viata).

Articolul 12 - Fiecare scoala va cuprinde in oferta sa, in curriculum la decizia scolii, Religia ca disciplina scolară.

ANEXA II

**Discipline/teme optionale
ce pot fi incluse in
Curriculum la decizia scolii**

Aria curriculara: Limba si comunicare

Optional la nivelul disciplinei	Optional ca tema integratoare la nivelul ariei
Limba si literatura romana/maghiara/germana/etc. • Stilistica si teoria lecturii • Poezie romana/maghiara/germana/etc. contemporana • Proza romana/maghiara/germana/etc. contemporana • Folclor • Mitologie romaneasca/maghiara/germana/etc. • Limba romana/maghiara/germana (gramatica) • Literatura comparata • Istoria literaturii romane/maghiare/germane/etc. • Tehnici de redactare • Teoria literaturii si notiuni de lingvistica generala • Problema neologismelor in limba romana contemporana Limba moderna • Limba moderna 2 • Limba moderna 3 • Literatura engleza/franceza/germana etc. • Scriere functionala • poveste, pvoestire; dramatizari Limbi clasice • Etimologie clasica • Legende si mituri universale • proverbe si expresii de circulatie universala • Limba greaca veche	• Literatura universala • De la basm la CF • Tehnici de documentare • probleme de semantica in limba romana contemporana

Aria curriculara: Matematica si stiinte ale naturii

Optional la nivelul disciplinei	Optional la nivelul ariei

Matematica

- Fundamentele aritmeticii
- Fundamentele geometriei
- Optimizari; programare liniara
- Elemente de statistica
- Elemente de teoria grafurilor si aplicatii
- Divizibilitate
- Relatii
- Surprize in teoria multimilor
- Paradoxuri
- Constructii geometrice cu rigla si compasul
- Transformari geometrice
- Elemente de geometrie descriptiva
- rafice de functii provenite din matematizarea unor situatii reale
- Aplicatii ale bazelor de numeratie
- Gestiunea datelor
- Complemente de geometrie sintetica plana si in spatiu
- Istoria matematicii
- Aplicatii ale matematicii in practica
- Complemente de calcul diferential si integral

Fizica

- Prelucrarea datelor experimentale in fizica
- Tipuri de probleme teoretice si aplicate
- Elemente de mecanica fluidelor
- Oscilatii si unde mecanice
- Fizica intre real si imaginar
- Tehnici de laborator

Chimie

- Legi care guverneaza fenomenele chimie
- Alotropie, izomorfism, polimorfism
- Tehnici de laborator
- Chimia semiconductorilor
- Notiuni de chimie analitica
- Analiza chimica calitativa
- Analiza elementara cantitativa (volumetrie)

- Inventica
- Sunet si culoare
- Cosmos si microcosmos
- Surse de poluare si protectia mediului inconjurator
- Proportionalitate si simetrie in natura
- Istoria stiintelor naturii
- mecanic sistemelor vii
- Corpul si reactiile chimice
- Elemente de biofizica
- Elemente de biochimie
- Minerale si roci
- Istoria Pamintului
- Geologie istorica/stratigrafie
- Planeta Terra
- Miscarea corpurilor in Sistemul solar
- Sisteme disperse
- Protectia mediului inconjurator
- Surse de energie ale planetei (energie solara, nucleara si chimica)
- Efecte termice ce insotesc fenomenele fizice si chimie (fenomene exo si endotermice, efecte termice de dizolvare, reactii chimice ca surse de energie)

Biologie • Biologie aplicata • Activitati de investigare a naturii • Educatie ecologica (ecosisteme naturale, ecosisteme antropice) • probleme actuale de genetica • Educatie pentru sanatate (educatie sexuala, educatie pentru o viata sanatoasa)	
--	--

Aria curriculara: Om si societate

Optional la nivelul disciplinei	Optional la nivelul ariei
Istorie • Istoria comunitatii locale • Mari istorici si operele lor • Mentalitati si viata cotidiana • Probleme controversate ale istoriei • Istoria Angliei, Frantei, Germaniei etc. Geografie • Oceanografie si hidrologie • Solurile si utilizarea terenurilor • Hazarde naturale, antropice si tehnologice • Porturile lumii • Geomorfologie • Meteorologie, climatologie si oceanologie • Individualitate geografica a Angliei, Frantei, Germaniei etc. • Rezervatii naturale Stiinte socio-umane • Societatea civila si institutiile statului • Aplicatii ale logicii • Istoria ideilor • Introducere in psihologie • Introducere in sociologie • Psihologia consumatorului • Elemente de drept si legislatie economica • Istoria filozofiei • Educatie antreprenoriala • Etica aplicata • Sociologia familiei • Sociologia opiniei publice • Economie aplicata • Tehnici de rezolvare a conflictelor	• Istoria religiilor • Istoria crestinismului • Geopolitica • Argumente si contraargumente in interpretarea evenimentelor istorice • Demografie si etnogeografie

Aria curriculara: Arte

Optional la nivelul disciplinei	Optional ca tema integratoare la nivelul ariei
Educatie muzicala • Canto (clasic, popular, muzica usoara) • Instrument muzical (pian, vioara etc.) • Ansamblu instrumental (grupuri instrumentale de 2-15 elevi pentru muzica clasica, usoara folclor) • Ansamblu coral • Tehnici moderne de prelucrare audio (inregistrari, mixaje etc.) Educatie plastica • Tipuri si tehnici de desen • Design ambiental si vestimentar • Pictura	• Ansamblu coregrafic (dans de societate, dans modern) • Cultura vizuala: fotografia si afisul • Drama si interpretari dramatice • Expresie artistica in cea de-a saptea arta: pelicula si realitate

Aria curriculara: Educatie fizica si sport

Optional la nivelul disciplinei
• Atletism • Volei • Baschet • Handbal • Gimnastica aerobica • Fotbal • Tenis de masa • Sporturi de iarna • Natatie • Oina • Tenis de cimp

Aria curriculara: Tehnologii

Optional la nivelul disciplinei	Optional ca tema integratoare la nivelul ariei
Educatie tehnologica • Tehnica foto • Tehnica audio-video • Desen tehnic • Studiul materialelor (aplicatii) • Instrumente, aparate si tehnici de masurare (aplicatii) • Materii prime si materiale (aplicatii) • Metode si mijloace de masurare si control Tehnologia informatiei • Utilitarul Visual Basic. Aplicatii la diferite	• Administrarea retelelor informationale • Indici de calitate ai produselor si serviciilor • Elemente de design industrial

discipline	
• Tehnici de editare - text si imagine • Utilizarea unor sisteme de operare actuale • Sisteme de gestiune a bazelor de date	

Optionale ca teme integratoare la nivelul mai multor arii curriculare:

- Stiinta si tehnologia: de la teorie si imaginatie la realizari concrete
- Cartografia
- istoria descoperirilor stiintifice
- Universul si sistemul scolar
- Editarea unei reviste scolare
- Cultura si civilizatie zonala
- Cultura plantelor specifice zonei
- Cresterea animalelor specifice zonei
- Igiena si nutritie
- Istoria artelor
- Calculatorul in viata cotidiana
- Istoria civilizatiei si culturii
- Tehnici de comunicare in spatiul public
- Corespondenta comerciala
- Terra si planetele Sistemului solar
- Notiuni de fizica Pamintului si seismologie
- Surse de poluare si metode de combatere a lor
- Filosofia stiintei
- Estetica
- Psihologia artei
- Filozofie si literatura
- Elemente de mecatronica
- Elemente de marketing